۷۴ سال با شما
خراسان
ویژه‌نامه ۷۴ سالگی
اول تیر ۱۴۰۱

مروری بر گزارش‌های مربوط به درگذشت جهان‌پهلوان تختی در روزنامه خراسان

روزی که «خراسان» ۲ صفحه اول داشت

نخستین‌بار در ۱۲ مهرماه سال ۱۳۳۸، روزنامه خراسان یک تیتر مستقل را به جهان‌پهلوان غلامرضا تختی اختصاص داد:«تختی قهرمان نیرومند ایرانی به ضربه فنی رقیب مجارستانی خود رامغلوب نمود». از آن به بعد، جهان‌پهلوان شد یکی از سوژه‌های اصلی ورزشی در روزنامه خراسان؛ علاقه فراوان خراسانی‌ها به ورزش کشتی، مزید بر علت بود که روزنامه به چنین فضایی ورود کند. تختی از همان زمان ورودش به تیترهای خراسان، به خوانندگان این روزنامه با عنوان «قهرمان شکست ناپذیر» معرفی شد؛ این علاقه کار را به‌جایی می‌کشاند که گاه حتی درباره‌اش اخبار غلوآمیز منتشر می‌کردند، این‌که چگونه حریف استرالیایی را در کمتر از چشم به هم زدنی و زیر یک ثانیه ضربه فنی کرد. تختی در یکی از نخستین صفحات تمام ورزشی خراسان، به مناسبت اختتامیه المپیک رُم، در ۲۸ شهریور سال ۱۳۳۹، به عنوان گل سرسبد کاروان ورزشی ایران معرفی شد. وقتی در اسفند سال ۱۳۴۲ش، تختی به مشهد سفر کرد، روزنامه خراسان لحظه به لحظه فعالیت‌های او را در شهر گزارش می‌کرد؛ حتی وقتی برای دیدن مسابقه کشتی باچوخه، در ۱۲ اسفند، راهی روستای گوارشک و مهمان حاج‌آقای قشنگ شد. همراهی خراسان با تختی، ریشه در علاقه مردم به او داشت؛ خراسان، روزنامه مردم بود و نمی‌توانست از خواسته‌های آن‌ها جدا باشد؛ اما ناگهان، روز ۱۹ دی سال ۱۳۴۶ خبری با تیتر درشت در صفحه ۱۲، صفحه آخر روزنامه خراسان منتشر شد که همه را شوکه کرد: «دیروز غلامرضا تختی خودکشی کرد».

خراسان

راه میانه ـ فیروز آباد بسته شد

شب هفت (تختی) برگزار شد

دهها هزار نفر از طبقات مختلف مردم دانشجویان ، ورزشکاران، اصناف ، پیشه‌وران واهالی شهرستانها در مراسم شب هفتم مرحوم تختی قهرمان ناکام‌تر کرکند

علی علیه‌السلام میفرماید

اظهار همدردی

گروهی از کودکان بر علیه بیماریهای مختلف مایه کوبی شدند

رئیس ستاد بزرگ ارتشتاران درضیافت فرماندار پاکستان غربی شرکت کرد

وضع هوای ایران

سرمایه گزاران امریکا دیروز اولین جلسه مذاکرات خود را با مقامات مسئول ایران در تهران آغاز کردند

روز ۲۵ بهمن اولین هواپیمای حامل زائران ایران عازم عربستان سعودی خواهد شد

کارشناسان معدن شوروی مطالعات وسیعی راجهت اکتشاف معادن درسراسر ایران آغاز می‌کنند

انتشار صفحه اول دوم

نوع برخورد روزنامه خراسان با این خبر، عجیب بود. اثری از این خبر در صفحه یک وجود نداشت؛ اما صفحه آخر را چنان صفحه‌آرایی کرده‌بودند که انگار صفحه اول است؛ در واقع آن روز روزنامه خراسان، دو صفحه اول داشت! خبرنگار خراسان، گزارشی جزئی و بسیار ریز را از سوابق جهان‌پهلوان، به همراه عکس‌های مختلف و متنوع او تهیه کرده‌بود: «جسد قهرمان مشهور کشتی ایران در یکی از اتاق‌های هتل آتلانتیک پیدا شد... . چهار روز قبل غلامرضا تختی پس از مشاجره با همسرش به عنوان قهر خانه‌اش را ترک کرد. دو تن از مستخدمان هتل آتلانتیک به کلانتری جلب شده‌اند. خیابان‌های اطراف پزشکی قانونی از کثرت جمعیت بند آمده‌است. تختی قصد داشت چندی قبل همسر جوانش را طلاق بدهد، ولی... .. » گزارش خراسان بیشتر جزئیات حادثه را پوشش داده‌بود؛ بعد از خواندن گزارش برای خواننده تردیدی باقی نمی‌ماند که جهان‌پهلوان خودکشی کرده‌است. این موضوعی بود که بعدها، با وجود شایعات مختلف، توسط دوستان او، مانند زنده‌یاد جمشید مشایخی هم تأیید شد.

با این حال، تختی به عنوان پهلوان کشتی کشور، نزد همه حرمت خاصی داشت و نباید به شأن و جایگاه او، لطمه‌ای وارد می‌شد و خراسان این را می‌دانست؛ روز ۲۰ دی‌ماه سال ۱۳۴۶، یعنی یک روز بعد از آن‌که پیکر تختی را در ابن‌بابویه (شهر ری) به خاک سپردند، روزنامه خراسان در رثای او سنگ تمام گذاشت: «تختی برای آخرین بار گلباران شد، اما این گلباران برخلاف همیشه با غریو شادی مردم همراه نبود.. . در تهران همه گریه می‌کردند و همه ماتم‌زده بودند. تختی در این اواخر به یکی از دوستانش گفته‌بود که خود را از همیشه ناتوان‌تر حس می‌کنم. مادر تختی از مرگ فرزند افتخارآفرین خود هنوز بی‌اطلاع است.» روزنامه خراسان، در این گزارش مفصل، باز هم حاضر نشده‌بود ذات ادبی خود را فراموش کند؛ شعر ابراهیم صهبا، شاعر اهل تربت‌حیدریه، زینت‌بخش گزارش تدفین تختی بود؛ شعری با مطلع «دریغا تختی روئینه تن مُرد / گرامی پهلوان سدشکن مُرد / بسی در زندگی محبوب ما بود / ولی ناگاه در خاک وطن مُرد».

قهرمان ناکام

روزنامه خراسان، در روایت کردن مراسم شب هفت جهان‌پهلوان هم چیزی کم نگذاشت و آن را در صفحه ۱۲، صفحه آخر، به صورت یک مطلب محوری کار کرد: «شب هفت (تختی) برگزار شد / ده‌ها هزار نفر از طبقات مختلف مردم دانشجویان ورزشکاران اصناف پیشه‌وران و اهالی شهرستان‌ها در مراسم شب هفتم مرحوم تختی، قهرمان ناکام شرکت کردند.» خراسان هم با تأسی به مردم، حاضر نبود لقب قهرمان را از کنار اسم تختی بردارد؛ هرچند که قهرمان محبوب، از نظر دوستدارانش، ناکام از دنیا رفته‌بود. توصیفی که خراسان از این مراسم ارائه می‌کند نیز، عجیب و در عین حال دقیق است: «متجاوز از یکصد تاج گل، سبد گل و عکس‌های تختی در قاب‌های گل بر مزار وی آورده‌شد. کثرت جمعیت به حدی بود که حال چند نفر به هم خورد که بلافاصله توسط مردم از محوطه خارج گردیدند. دیشب یاران تختی در خراسان، مسجد قندی خانی‌آباد غذا آماده کرده‌بودند و متجاوز از دو هزار نفر اطعام شدند.» روایت پایان کار تختی در خراسان، روایت پایان کار یک قهرمان بود؛ خراسان با تختی، همان‌گونه که خراسانیان وداع کردند، وداع کرد.